

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactgegevens

nijmegen.nl/contact

Ons kenmerk

D252323065

Datum 27 mei 2025
Onderwerp Voortgang Bomenplan 2024

Geachte leden van de raad,

Eind 2021 heeft uw raad het Bomenplan Nijmegen en de Uitvoeringsagenda bomen vastgesteld. We hebben toegezegd om jaarlijks de voortgang van de Uitvoeringsagenda aan u terug te koppelen met een brief. Voor u ligt de derde voortgangsbrief, waarin we u de resultaten van het jaar 2024 presenteren.

De eerste twee jaar hebben we al een groei van het bomenareaal kunnen laten zien en ook in 2024 zette deze lijn zich voort. In 2024 hebben we een verdere groei in ons bomenareaal gerealiseerd van wel 6% ten opzichte van 2021 en dat is goed nieuws. Om deze groei mogelijk te maken, is vanuit het Bomenplan het doel 1000 bomen per jaar aan te planten. Dat hebben we in 2024 gehaald! Het is gelukt om in het plantseizoen (oktober 2024 – maart 2025) 1077 bomen aan te planten. Ook de aanplant vanuit projecten en bomen die vanuit beheer worden aangeplant helpen mee aan deze mooie groei.

Aanplant bomen

Een van de doelen van het Bomenplan is het aanplanten van 1000 nieuwe bomen in de stad per jaar in de periode 2022-2026. In de bestaande stad is het doel per jaar 675 aan te planten, de overige 325 bomen volgen uit de nieuwbouwontwikkelingen in de Waalsprong.

Aanplant bestaande stad

In 2024 zijn 738 nieuwe bomen aangeplant in de stadsdelen Nijmegen – Centrum en Nijmegen-Oost. Het zoeken naar ruimte voor deze bomen was ingewikkeld, doordat ruimte schaars is en voor elke vierkante meter veel gegadigden zijn. We voerden parkeeronderzoeken uit om ruimte te maken voor nieuwe bomen in versteende straten. Ook archeologie en de OOO onderzoeken (ontploffbare oorlogsresten) maakten de voorbereiding intensief. Ondanks dat het aanplanten van 738 bomen een hele mooie prestatie is, was het plan dit plantseizoen nog 365 meer bomen aan te planten. Zo is het nog niet gelukt 214 bomen aan de Prins Mauritssingel aan te planten en ook elders in de stadsdelen Centrum en Oost ontbreken nog 151 bomen. Leveringsproblemen bij de kwekers en planningsproblemen bij de aannemers zijn hiervan de belangrijkste oorzaken.

Deze bomen worden alsnog in het najaar 2025 aangeplant. De opdracht dit jaar 1.103 bomen aan te planten bleek te omvangrijk en te complex te zijn om in één plantseizoen te verwerken.

In het najaar van 2024 zijn bomen uitgedeeld aan Nijmegenaren in de wijken Neerbosch Oost, Nije Veld, Bottendaal en de Benedenstad. Deze wijken liggen in de prioritaire gebieden hitte vanuit de klimaatadaptatiestrategie. Op deze manier vergroenen we ook op particuliere grond en verminderen we zo de hittestress verder. De weggeefdagen zijn enthousiast ontvangen, in deze wijken zijn gezamenlijk 161 bomen afgehaald. In het najaar van 2025 delen we opnieuw bomen uit in prioritaire hitte wijken. Dan zijn de wijken Wolfskuil, De Biezen en Hatertse Hei aan de beurt. De woningbouwcorporaties mogen bomen bestellen vanuit het Bomenplan om in de genoemde wijken hun locaties te vergroenen. Verder hebben we basisscholen aangeschreven om schoolpleinen te vergroenen, hiervoor kunnen ze ook bomen vanuit het Bomenplan bestellen. Volgend jaar voegen we ook de bedrijventerreinen toe.

Alle locaties van de nieuwe en nog aan te planten bomen zijn te vinden in onze openbare Bomenatlas ([KaartViewer - ProjectAtlas Bomen \(karelstad.nl\)](#)).

Aanplant Waalsprong

Om het doel van 1000 nieuwe bomen per jaar te halen, is de inschatting geweest dat er 325 nieuwe bomen volgen uit nieuwe ontwikkelingen in de Waalsprong. In de Waalsprong zijn 339 bomen aangeplant. Deze bomen zijn voornamelijk aangeplant in Hof van Holland en Zuiderveld.

Klimaatadaptatie

Bij het aanplanten van de nieuwe bomen in de bestaande stad is gekeken naar de in 2023 vastgestelde Klimaatadaptatiestrategie. In deze strategie zijn prioritaire gebieden aangewezen, waar de hitte een grote rol speelt. Van de aangeplante bomen, zijn 50 bomen in deze prioritaire gebieden aangeplant. Daarnaast zijn 65 bomen geplant in combinatie met hemelwater-oplossingen zoals het aanleggen van wadi's, verlagen van trottoirbanden of verlagen van het maaiveld. We bereiden voor het najaar 2025 een groot aantal locaties voor die zorgen voor meer schaduw op speelplekken.

Vanuit MijnWijkplan zijn geschikte klimaatadaptieve initiatieven bij het Bomenplan aangemeld. Zo zijn in de Professorenbuurt drie grote locaties opnieuw ingericht en is het Distelpark verder vergroend. Samen met de bewoners, adviseurs vanuit klimaatadaptatie en spelen zijn wij tot een breed gedragen ontwerp gekomen. Zo zijn er diverse infiltratievelden gerealiseerd en toekomstige koelteplekken aangelegd.

Groeiplaatsverbetering bijzondere bomen

In 2024 zijn maar liefst 449 groeiplaatsen van bijzondere bomen verbeterd. Voorbeelden van groeiplaatsverbeteringen zijn mulchen (plantaardig materiaal wat voeding geeft en vocht vasthoudt), het vergroten en beplanten van boomspiegels en het beluchten van groeiplaatsen. Bomen waarbij we de groeiplaatsen verbeteren, worden weer gezonder, gaan beter groeien, krijgen hierdoor meer bladoppervlak en zorgen daarmee voor meer

schaduw en biodiversiteit. Mooie voorbeelden van groeiplaatsen die in de binnenstad zijn verbeterd, zijn de bomen op de Waalkade, in het Kronenburgpark en op de Nassausingel. Maar ook elders in de stad zijn bij vele bijzondere bomen in de verharding de groeiplaats verbeterd.

Aanpak voor bomen in relatie tot kabels en leidingen

In de vorige voortgangsbrief is aangegeven dat er zorgen zijn over de ruimte die er nog over is voor nieuwe bomen in de toekomst doordat het alsmaar drukker wordt in de ondergrond. In huidige (landelijke) regels (zoals NEN normen en CROW richtlijnen) is vastgelegd dat er geen bomen op of nabij kabels en leidingen mogen worden aangeplant, terwijl ongeveer de helft van ons bomenbestand op een kabel staat. In de praktijk stuiten groen- en kabels-en-leidingenmedewerkers vaak op situaties waarin afgeweken moet worden van deze normen en regels, bijvoorbeeld door ruimtegebrek of technisch ongewenste situaties door beslissingen uit het verleden. In het najaar van 2024 is een project 'Samenwerken bij bomen' gestart vanuit het COB (Nederlands kennisCentrum voor Ondergronds Bouwen en ondergronds ruimtegebruik). Gemeente Nijmegen maakt deel uit van het expertteam. Het doel van het project is het samen komen tot een hoger kennisniveau, om daarmee de samenwerking in de praktijk te verbeteren. In het najaar 2025 wordt een Kennisdocument- en de Praktijkwijzer Kabels, leidingen en bomen opgeleverd. Het geeft richting aan situaties waar niet aan de normen regels voldaan kan worden. De resultaten hiervan delen we in de volgende voortgangsbrief.

Financieel

Voor de uitvoering van het Bomenplan is een budget van €2 miljoen voor 2024 begroot. Aanvullend is vanuit het investeringsbudget klimaatadaptatie €300.000 per jaar toegevoegd, vooral om de groeiplaatsen meer klimaatbestendig te maken. De gewenste aantallen hebben we binnen het budget aangeplant.

Monitoring en evaluatie

Medio 2022 is de nulmeting van het Bomenplan aan u gepresenteerd. Om ons bomenbestand verder te laten groeien, is de inzet het boomareaal netto 1% per jaar te laten toenemen (ten opzichte van 2021). We bekijken hoeveel bomen er netto bij gekomen zijn. In 2024 is het Nijmeegse bomenbestand met 1.250 (afgerond) bomen gegroeid. Van deze 1.250 zijn er 1.077 vanuit het Bomenplan aangeplant. Stadsbeheer heeft 50 bomen bijgedragen. Vanuit de ruimtelijke ontwikkelingen zijn 123 bomen bijgedragen. Tabel 1 geeft hier een overzicht van. In 2024 hebben we een groei gerealiseerd van 6%, we liggen nog steeds mooi op koers. Aan het Bomenplan is ook een andere belangrijke indicator verbonden, namelijk het percentage kroonbedekking of boomkroonoppervlak. Nijmegen heeft zich een groei van 5% van het kroonoppervlak als streven gesteld. In het coalitieakkoord is geschreven dat we streven naar de 3-30-300 regel. We analyseren hiervoor in 2025 de nieuwe data. Ook evalueren we het Bomenplan en de APV regels voor kappen in 2025. Alle resultaten presenteren we in een evaluatie voor het einde van 2025.

Tabel 1 Areaal bomen in de openbare ruimte

Areaal bomen in openbare ruimte				
Jaar	2021	2022	2023	2024
Aantallen bomen (afgerond)	61.000	62.300	63.500	64.750
Toe-/afname (%) t.o.v. 2021		2%	4%	6%
Doel:		1%	2%	3%
Toe-/afname aantal bomen		1.300	1.200	1.250
<i>Bomenplan</i>		550	839	1.077
<i>Stadsbeheer</i>		110	5	50
<i>Ruimtelijke ontwikkelingen</i>		640	356	123

Doorkijk vervolg Bomenplan

De uitvoeringsagenda van het Bomenplan loopt af na 2026. Het Bomenplan is gestart met de aanplant in 2022. Vanaf 2027 is er geen budget meer. Omdat het Bomenplan sterk gelieerd is aan de klimaatadaptatie-opgave, zoals is opgenomen in de Omgevingsvisie, willen we het Bomenplan verder voortzetten in het op te stellen omgevingsprogramma Klimaatadaptatie. Op deze wijze zetten we verder in op het vergroenen van straten daar waar de plantplekken te kostbaar waren, zorgen we voor nieuwe bomen bij renovatieprojecten, realiseren we koelteplekken en verbeteren we nog meer groeiplaatsen. Deze verbeteringen vinden zowel plaats binnen als buiten de prioritaire gebieden. We komen hierop terug in de stadsbegroting.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester